

Zanimive vesti o življenju naših ljudi po ameriških naselbinah

V naselbini Vandling, Penna., je umrl rojak Jernej Zupan, ki je dosegel čestitljivo starost 86 let, in je bil doma iz Spodnjega Štajerskega. V Ameriki je bival 50 let, zadnjih 38 let vedno v Vandlingu. Zapušča pet sinov in štiri hčere.

Rojak Ludvik Oklešen leži v bolnišnici v Canonsburg, Pa., z zlomljeno nogo na dveh mestih. Bil je zadet od avtomobila, ko je korakal po cesti.

V Gullatin, Pa., je umrla rojakinja Marija Ule, rojena Govedič, v visoki starosti 79 let. V Ameriko je dospela leta 1913. "Prosveta" piše glede nove vlade Roosevelta sledeče: "Nova vlada bo vbrizgala v kapitalistični sistem ekonomskega morfija. Ciganski mešetarji v starem kraju dajo starim mrham žganja, da so pred prodajo bolj živahne. Kapitalistična mrha bo izgledala vsaj na zunaj bolj pomlajena, dokler bo stimulatorsko sredstvo učinkovito potem pa pride še hujša reakcija..."

V Madison, Wis., je umrl pretekli teden mladi rojak iz Milwaukee, Frank Trogar, star 27 let.

Mestna vlada v Chicagi je prekrstila West 22nd cesto v "Čermak Road," v spomin mučenškega župana mesta Chicago, katerega je ubil anarhistični Italijan Zangara. Na West 22nd St. stanuje mnogo naših Slovencev in na vogalu Čermak Road in Lincoln Ave. se nahaja tudi slovenska cerkev in cerkvena dvorana sv. Stefana.

Rojak Frank Radič, Chicago, Ill., star 53 let, je pretekli teden (četrtak) nenadoma umrl. Zadel ga je srčna kap.

V Frontenac, Kansas, si je končal z vrhovo življenje rojak Martin Beve, star 67 let, doma iz Koprivnice pri Brežicah. Pred dvema letoma mu je umrla žena, in od tedaj je živel sam za sebe. Tu ne zapušča nobenih sorodnikov. Ranjki je bil član SNPJ.

Vest iz domovine

Brata Math in Anton Tekavec, Huntmere Ave., sta sprejela žalostno vest iz domovine, da je v invalidnem domu Maslovi na na Hrvaškem, umrl 3. marca vojni invalid, brat Martin, v starosti 42 let. Ranjki zapušča v domovini očeta, sestro in dva brata, v Ameriki pa štiri brate, od katerih živita dva v Mat-tawan, Mich., dva pa na 15819 Huntmere Ave. Pokojnika priporočamo v blag spomin!

Pevce g. Šubelj

Iz New Yorka nam sporoča odlični pevec g. Anton Šubelj, da je imel dne 16. marca, v glavnem mestu države New York, v Albany, krasno uspehi koncert v umetniški dvorani. Dvorana je bila nabito polna ameriškega občinstva, ki je z naslado poslušalo Šubeljeve pesmi, katere je deloma pel v slovenščini, deloma v angleščini. Pevce je moral ponovno in ponovno prihajati na oder in dodajati nove pesmi. Mrs. Roosevelt, soproga predsednika, je poslala precej svojih znancev na koncert, ki so koncem koncerta vsi čestitali našemu odličnemu pevcu. G. Šubelj pozdravlja vse svoje prijatelje v Clevelandu.

* Republika Peru je odstopila kot članica Lige Narodov.

Razdelitev političnih okrajev v Clevelandu bo šla najbrž na sodnike

Cleveland. — Mestni čarter, katerega so volivci v Clevelandu, novembra meseca, 1931, sprejeli z veliko večino, določa, da se mora mesto Cleveland v svrhu izvolitve councilmanov razdeliti v 31 okrajev, in vsak tak politični okraj izvoli enega councilmana. "Ameriška Domovina" je že večerj priselala uredniški članek tozadevno, ki natančno potrjuje, kar je danes resnica — da so namreč republikanci v mestni zbornici, ki imajo večino, hoteli razdeliti mesto Cleveland v take politične okraje, ki bi izvolili v bodoče same republikance v mestno zbornico. Ker je pa Cleveland po večini državljanz demokratsko mesto in se vzdržujejo republikanci le z umetnim pritiskom, so demokrati naravno protestirali, in demokratom na pomoč je sedaj prišla Citizens' liga, ki je izjavila, da če republikanska mestna zbornica skuša razdeliti mesto Cleveland tako, kot je predlagala večina republikanskih councilmanov, da bo sledila tožba na sodnike. Nemudoma se bodo začeli pobirati podpisi, in če je nabranih 15,000 podpisov, bo šla zadeva na splošno glasovanje. Načelnik odbora mestne zbornice, ki ima nalogo razdeliti mesto Cleveland v nove politične okraje, je councilman Herman Finkle, republikanec, prvi oproda bossa Maurice Maschkeja, ki je bil obtožen, da je odnesel davčni blagajni \$500,000, toda radi "pomankanja dokazov" končno oproščen, in se torej uradno ne ve, kdo je izmaknil \$500,000 iz davčne blagajne.

Shod v Lorainu

Vse slovenske državljane in državljanke se prosi, da se udeležijo prihodnje seje Slovenskega političnega kluba, ki se vrši 25. marca, ob 7:30 uri zvečer v S. N. Domu. Seja se vrši v starih prostorih. Zlasti je ta seja pomembna za vse davkoplačevalce, kot tudi zlasti za one, ki niso še davka plačali. Dvoh zastopnikov Cosmopolitan lige. Po seji bo, kot po navadi prost prigrizek. Pridite vsi!

Sweeney se zagovarja

V nedeljo se je mudil v Clevelandu kongresman Sweeney iz 20. okraja. Govoril je v dvorani sv. Ignacija, kjer se je zagovarjal glede svojega glasovanja v kongresu, ko je glasoval proti načrtu Roosevelta, da se znižajo vladni stroški za \$500,000,000 na leto. Sweeney je udrihal po časopisih, rekoč, da ne poročajo pravilno. Povedal je: "Časopisi so poročali, da ima predsednik Hoover zlate kroznike za kosilo in večerjo. To ni res. Hoover je imel zlate kroznike le, ko je priredil večerjo diplomatom. Sicer pa Hoover ni rabil zlatih kroznikov." Tako je govoril demokratični kongresman Sweeney.

The White Motor Co.

Lanskega septembra je The White Motor Co. prišla potom delnic pod kontrolo Studebaker Co. avto družbe v Indiani. Studebaker družba je prišla te dni pod kontrolo sodnije Zed. držav, ki je imenovala receiverja. S tem pa White Motor Co. v Clevelandu ne bo prizadeta, pač pa bo poslovala kot dosedaj.

Roosevelt naznanja, da bo znižal vladne stroške za najmanj pol milijarde

Washington, 20. marca. Predsednik Roosevelt se bo podal ta teden na delo in se odločil, da zniža zvezne vladne stroške za okroglo \$500,000,000 na leto. To je ogromno delo, toda Roosevelt pričakuje, da ga bo izvršil tekom enega tedna. Visoki uradniki vlade so prepričani, da bodo spremembe točne in drastične. Kongres je podelil predsedniku izvanredne pravice in oblast, in tega se bo Roosevelt poslužil. Začasni načrt za znižanje zveznih stroškov, je sledeč: bivšim ameriškim vojakom ki prejemajo podporo od vlade, se zniža ta podpora za \$20,000,000 na leto. Zveznim uslužbencem se bo znižala njih plača za \$120,000,000 na leto. Poleg tega pa pričakuje predsednik, da mu bo mogoče zediniti in reorganizirati razne vladne oddelke, tako da bo mogoče hitreje in bolj uspešno poslovati, in pri tem pa prihraniti najmanj \$100,000,000. Pri tem tudi vlada pričakuje večje dohodke, in sicer nekako \$275,000,000 na leto, in sicer od davka na pivo in od davka na gasolin, za katero svoto bi se zmanjšal zvezni proračun, kar bo blagodejno vplivalo na splošen položaj.

Hitler zahteva diktatorstvo za štiri leta

Berlin, 20. marca. Kanceler nemške države, Adolph Hitler, bo zahteval jutri od nemškega parlamenta, da se mu podeli diktatorska moč. In parlament mu bo skoro gotovo dovolil to moč, tako da bo imel večjo oblast kot predsednik Hindenburg. Centristi, narodni socialisti in nacionalci so se združili in imajo na ta način Hitler v parlamentu potrebno dvotretinsko večino. Komunisti, katerih je 81 v parlamentu, niti v parlament ne bodo smeli priti. Zatrti bodo socialistični poslanski sedeži. Hitler bo zahteval jutri od parlamenta pravico, da sam dela postav in jih izpeljuje, ne da bi jih parlament odobril ali pa da bi bile podpisane od predsednika. To oblast zahteva Hitler za prihodnja štiri leta. Na ta način bo imel Hitler mnogo večjo oblast, kot jo je imel bivši nemški kajzer.

Mrs. Sitter umrla

V ponedeljek dopoldne je po kratki in mučni bolezni preminula dobro poznana Mrs. Mary Sitter, soproga slovenskega urarja in zlatarja, ki je imel svoje čase trgovino v Slovenskem Narodnem Domu. Družina stanuje sedaj na 7761 Broadway. Tu zapušča soproga in štiri otroke, Ana, omožena Novarro, William, Max in Lillian, ter eno sestro Julijo Imperl v Kansas City. Ranjka je bivala tu 30 let. Bila je članica društva Slovenske Sokolice, št. 442 S. N. P. J. Pogreb se vrši v četrtak zjutraj iz hiše, kjer biva sin William, 837 E. 144th St., pod vodstvom Jos. Žele in Sinovi. Prizadeži družini izražamo globoko sožalje, ranjki pa naj bo ohranjen blag spomin!

Vile rojenice

Pri Mr. in Mrs. Frank Cvelbar se je oglasila gospa štokljka ravno ob sv. Jožefu in pustila družini krepkega prvega sinčka. Mati in sinko se nahajata v Huron Road bolnici. Iskrene čestitke!

Evropske sile niso še edine glede načrta Mussolinija o bodoči vladi

Rim, 20. marca. Angleški ministriški predsednik MacDonald, ki je imel ob koncu preteklega tedna konference z Mussolinijem glede bodočega nastopa velesil v Evropi, še ni na jasnem, da bi sprejel načrt, kakor ga je predlagal Mussolini. Kot znano, je Mussolini predlagal, da Italija, Francija, Anglija in Nemčija vodijo bodočo usodo Evrope. MacDonald bo imel tozadevno nadaljna posvetovanja s francoskim ministriškim predsednikom. V ponedeljek je MacDonald odpotoval iz Rima. MacDonald, zaeno z angleškim tajnikom za zunanje zadeve, se bo na potu proti domu oglašil v Parizu. "Srečni dnevi pridejo za Evropo," se je izjavil laški diktator Mussolini, "ako ostala Evropa posluša načrt laške vlade." Mussolini je govoril pred generalnim zborovanjem fašistovske stranke v Italiji. V uradnih francoskih krogih pa dvomijo o uspehu načrta Mussolinija. Tekom tega tedna se bo tozadevno razpravljalo v parlamentu.

Ženske preiskujejo

Federacija ženskih klubov v Clevelandu je začela z ogromno nalogo, da dožene, zakaj so telefonske pristojbine tako nenavadno visoke v našem mestu. Omenjena federacija obstoji iz 103 ženskih klubov, ki imajo včlanjenih nad 20,000 članic. Poseben odbor je bil imenovan, ki naj dožene, če so telefonske pristojbine previsoke, in če dožene to, da začne z ostrim bojem proti telefonski družbi. Telefonska družba trdi, da ima Cleveland primeroma jako nizke cene za telefon, ženske pa trdijo, da plačujejo več kot kje drugje. In zato so se uprle in bodo začele preiskovati.

Pivovarne pripravljene

Dve pivovarni v Clevelandu sta pripravljene, da začneta z izdelovanjem in razpošiljanjem pive, kakor hitro pride tozadevna magična beseda iz Washingtona. Ena je Cleveland Home Brewing Co., druga pa Cleveland & Sandusky Brewing Co. Obe sta dobro poznani še od prejšnjih časov. Ena kot druga bo lahko izdelala po 125,000 sodov pive na leto. Ako bodo posli šli dobro, se bodo seveda oglasile še druge pivovarne.

Vaje za Pasijon

Vaje za Pasijon se vršijo nočjo večer ob pol osmih, v S. N. Domu. Vršijo se vaje za 8., 9., 10. in 11. dejanje. Naj pridejo vsi igralci brez izjeme, samo otroci ne. Prosi se, da so igralci točni. Nastop ob 7:30 zvečer. —Režiser.

Avto štrajkarij

Iz Findley, Ohio, se poroča, da je tam zaštrajkalo 340 delavcev Cooper Tire Corporation, ker jim je kompanija znižala 50 odstotkov na plačah.

Šole v Maple Heights

Ljudske šole v bližnjem predmestju Maple Heights so večerj bile zopet odprte, potem ko so bile zaprte za dva tedna radi pomankanja denarnih sredstev.

Hčerka dospela

Pri družini Frank Koračin, 1060 E. 222nd St., se je preteklo soboto oglasila tetica štoklja in pustila družini zalo hčerko. Vse je zdravo!

Vrednost bondov

Tekom preteklega tedna se je vrednost dobrih javnih bondov zvišala za približno 10 odstotkov.

Zangara je bil usmrčen na električnem stolu brez vsakih ceremonij

Raiford, Florida, 20. marca. Giuseppe Zangara, anarhist, ki je ubil čikaškega župana Cer-maka in težko ranil ob istem času štiri druge osebe, je bil danes usmrčen na električnem stolu. Morilec je bil pripeljan v smrt-nico celico ob 9:11 zjutraj, in električni tok je bil spušen v njegovo truplo ob 9:15 zjutraj. Ob 9:27, dvanaest minut pozneje, so zdravniki proglasili morileca mrt-vim. Zaporji so bili zastraženi po vojaki narodne garde, ki so pripeljali s seboj strojne puške. Morilec sta spremljala dva stražnika v mrtvaško celico. Bil je samo v nogavicah, v hlačah in v beli srajci, odprti pri vratu. Ko je Zangara zagledal električni stol, je mahoma obstal in se ozrl na kakih 30 oseb, ki so se nahajale v mrtvaški celici. Potem se je pa obrnil proti stražnikom in rekel: "Ne držite me! Ne bojim se stola!" Korakal je nato proti stolu, in ko si ga je ogledal, se je vsedel. Ko so stražniki pritrdili elektrode na glavo, noge in roke, je Zangara vprašal: "Kaj ni nikogar tukaj, da bi vzel mojo sliko?" Ravnatelj zaporov je odgovoril, da ni nikogar. "Ušvi kapitalisti!" je patem Zangara zakričal. "Nič slik, kapitalisti!" je kričal Zangara. "Vsi kapitalisti, ušvi kapitalisti, zločinci!" Potem se je pa naslonil nazaj in električni tok je bil spušen v njegovo truplo.

Dvoje postav sprejetih v pomoč bankam

Columbus, Ohio, 20. marca. Državna postavodaja je danes sprejela dvoje postav, katere je priporočil governor White, da se pomagata bankam pri reorganizaciji. Postavi sta bili sprejeti od poslanske zbornice in poslani v senatno zbornico, ki bo danes o njih razpravljala. Prva postav določa, da ima ravnatelj državnih bank pravico, z odobrenjem Common Pleas sodnije, pravico narediti načrt, da se vložnikom bank izplača gotova svota, ako to zahtevajo, ostalo svoto se pa vložijo v trustni fond, iz katerega se izplačuje, dokler premoženje banke ni likvidirano. Druga postav je enaka prvi in je njen namen pomagati državnim bankam.

Guardian banka

Harold H. Burton, bivši poslujoči clevelandski župan in direktor postav v Clevelandu je bil sinoči imenovan za predsednika Guardian Trust Co. namesto J. R. House, ki je predsedoval omenjeni banki zadnjih 16 let. Obenem je bil izvoljen odbor šestih direktorjev, ki bo vodil reorganizacijsko delo banke. Randolph Eide, predsednik telefonske družbe, in Warren Bicknell, gradbenik, bosta zastopala direktorje. Eben Crawford, podpredsednik Illuminating Co. in Alexander Whitney, predsednik železniške unije, bosta zastopala vložnike, in Harvey Brown bo zastopal delničarje. Banka bo v kratkem reorganizirana in začne s poslovanjem.

Zadušnica

V sredo, 22. marca, se bo brala v cerkvi sv. Vida ob 6:30 zjutraj sv. maša zadušnica za pokojno Ano Završček ob priliki 30-dnevnice njene smrti. Prijatelji in sorodniki ranjke so prijazno vabljeni.

Dekletce je poslalo \$5.00 Rooseveltu, ker neče skrivati na domu zlata

Washington, 20. marca. Ne-ko mlado deklece iz Brooklyn, N. Y., je poslalo včeraj \$5.00 zlatnik in svojo zlato verižico predsedniku Rooseveltu. Dekle pravi v svojem pismu, da je čitalo opomin predsednika Roosevelta, da ljudje ne smejo skrivati denarja, zlasti zlata ne, na svojem domu. \$5.00 cekin in zlata verižica je vse, kar premore dekle. In to pošilja predsedniku upoštevajoč njegov opomin na narod, naj se denar nikar ne skriva po privatnih domovih. Dekle se ni hotelo podpisati v pismu. Ko je predsednik dobil pismo z vsebino vred v svoje roke, je odredil, da se pošlje \$5.00 zlatnik v zakladniški oddelku vlade, dočim je predsednik zavrnil zlato verižico, češ, da vlada ne želi enake privatne lastnine. Verižico bodo vrnil iz Bele hiše, kakor hitro se dožene ime in naslov dekleta. Dekletce piše med drugim predsedniku tudi sledeče: "Pošiljam vam cekin za \$5.00 in zaeno tudi zlato-verižico, in to je vse moje premoženje. Ni dosti, toda za mene je, ker drugega nimam. Saj niti dela nimam. Moja ponudba je kot kaplja v morju, toda šla sem, da iz malega raste veliko. Mogoče bodo tudi druge ženske, ki imajo več, sledile mojemu vzgledu, in to bi že precej pomenilo. Zgodovina nas uči, da so ženske že mnogokrat rešile svojo domovino s tem, da so žrtvovale svoje dragulje, in tako iskreno želim tudi jaz..."

Progresivni klub

V sredo večer, 22. marca, vas prijazno vabi Jugoslovanski progresivni klub v Euclidu na card party in domačo zabavo, ki se vrši v Društvenem Domu na Reher Ave. Pričetek kartnih iger je točno ob 7:30 zvečer. Kdor pa ne igra kart, ta bo pa imel na razpolago tombolo in pa "bunco." Odbor je preskrbel krasne dobite, in tudi krasna slika je na razpolago za "door prize." Sliko je daroval Mr. Jos. Grdina, ki ima slovensko knjigarno na 6121 St. Clair Ave. Jugoslovanski progresivni klub je edini v Euclidu, ki se trudi, da pomaga s svojimi prireditvami našim siromakom v teh resnih časih. V resnici zasluži torej podporo od svojega naroda, ki je prijazno prošeno, da prispeva za svoje ljudi z obilno udeležbo. Odbor je preskrbel tudi za okrepčilo. Na prijazno svidenje v sredo, 22. marca v Društvenem domu.

"Zlati" sleparji

V več mestih so se pojavili prefrigani sleparji, ki hodijo od hiše do hiše in pripovedujejo, da želi ameriška vlada spraviti skupaj vse zlato. Zahtevajo zlato prstane in drugo zlatino ter obljubujejo od 20c do \$1.00 za zlat prstan. Policija trdi, da je vse skupaj navaden "raket" in prijazno svetuje ljudem; naj po-ženejo enake sleparje iz hiše.

Štetje brezdomincev

V Clevelandu bodo jutri začeli s štetjem onih oseb, ki nimajo svojega doma, in ki se ali klatijo po ulicah, ali pa začasno bivajo v zasilno narejenih kočah ali pa, ki prihajajo v razne mestne zavode za prenočišče. Trdi se, da se je število onih, ki so brez lastne strehe, v zadnjih tednih znižalo.

Finančno izvestje v drugem tednu, ko je nastopil Roosevelt predsedništvo

New York, 20. marca. Kar se tiče ameriške finančne zgodovine bo drugi teden vlade predsednika Roosevelta enako znamenit kot je bil prvi teden. Dočim je pustila administracija predsednika Hooverja skoro vse banke zaprte, borze zaklenjene in trgovski položaj v popolnem kaosu ali zmešnjavi, pa sta dva tedna nove vlade prinesla večje zaupanje. Mnogo bank je odprlo vrata za redno, dasi nekoliko omejeno poslovanje, trgovina se je začela polagoma prebujati, in na borzah je sledilo redno poslovanje. Kar je pa še večjega pomena, je dejstvo, da se ljudem polagoma povrača zaupanje v svoje denarne zavode. Najbolj značilno pa je dejstvo, da so ljudje začeli prinašati v banke skriti denar. Samo zlata je bilo prinesenega v dveh tednih za \$62,000,000 v razne banke, in skupno vrnjeni denar presega svoto \$200,000,000. Ves ta denar je bil odvzet bankam, ki niso mogle radi tega točno poslovati. Vračanje denarja bankam je najbolj vesela novica, ki jo more vlada ali pa narod dobiti. Kadar vračajo ljudje denar denarnim zavodom, pomeni to, da se odobrava nastop Roosevelta, ki je dal banke po vsej deželi zapreti, nakar odpira vlada banko za banko, potem ko so knjige preiskane in se dožene, da je vse v redu. To je vrnilo zaupanje narodu. Vzelo pa bo še več tednov, predno se postavi bančni položaj na ono stopnjo, kjer je bil pred petimi leti, ko Amerika še ni poznala depresije. Splošno se tudi odobrava nastop administracije Roosevelta, ki zahteva, da se vrši strožja kontrola nad bankami kot dosedaj.

Volitve v jeseni

Pri novembarskih volitvah letos bo dana vsem državljanom države Ohio prilika, da se izjavijo ali so za mrok ali suho. Država Ohio ima namreč ustavno točko, katero so ljudje sami sprejeli in ki prepoveduje opojno pijačo. Dokler ta točka ni odpravljena, opojna pijača v državi Ohio ni postavna. Volivcem bo predloženo na posebnem listku vprašanje: Ali ste za prohibicijo ali proti? Poleg tega bodo volivci izvolili tudi 52 delegatov za državno konvencijo, ki naj glasujejo, da se odpravi 18. amendment iz ameriške ustave.

Smrtna kosa

Danes zjutraj ob 1. uri je umrl Anton Udovich, poznan med svojci tudi kot Vudish. Stanoval je na 1599 E. 31st St. Bolehal je kratak čas. Ranjki je bil star 69 let, vdovec. Soproga mu je umrla pred 16. leti. Zapušča dva otroke, Heleno in Josipa. Pogreb se vrši v četrtak zjutraj iz hiše žalosti v cerkev St. Columbkilla na Superior Ave. in 26. cesti pod vodstvom A. Grdina in Sinovi. Naj bo ranjku ohranjen blag spomin!

Sijajen uspeh

Poroča se iz Barbertona, da so Clevelandčani, ki so nastopili preteklo nedeljo v Barbertonu v krasni drami "Mučeniška smrt sv. Neže," imeli sijajen uspeh. Dvorana je bila natlačena polna občinstva. Igra je sijajno uspela. Gotovo bodo naši prijatelji o tem še podrobneje poročali.

* 5 oseb je bilo včeraj ubitih na železniškem križišču v Monson, Mass.

